

ELi ja Kanada vaheline laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping (CETA)

annab hulgaliselt võimalusi
Eesti elanikele

CETA-st saavad kasu kõik Eesti elanikud

CETA sõlmimise tulemusel:

Kaovad Eesti eksportijate ja importijate
jaoks **tollimaksud**

Eesti ettevõtjate jaoks avaneb
Kanada **teenuste** turg

Eesti ettevõtjatel on paremad
võimalused osaleda
Kanadas **riigihangetes**

Kaitstakse Eesti **teadustegevust ja
loometööd**

Eesti **spetsialistidel** on lihtsam
Kanadas töötada

Soodustatakse **investeeringute**
tegemist Eesti ja Kanada vahel

Aidatakse Eesti **väikeettevõtjatel**
Kanadasse rohkem eksportida

Eesti majandus on kaubandusele avatud

Üle 75 000 Eestis olevatest töökohtadest, st peaaegu üks kuuest sõltub ekspordist väljaspoole Euroopat

**Eestil ja Kanadal on juba tihedad
kaubandus- ja investeerimisalased suhted**

9.

Mis puutub kaupadesse, siis on Kanada
9. suurim kaubanduspartner väljaspool Euroopat

78 miljonit eurot

Eesti ja Kanada vahelise kaubanduse bilansi ülejääk

106 miljonit eurot

Eestist Kanadasse toimuva ekspordi väärtus

28 miljonit eurot

Kanadast Eestisse toimuva impordi väärtus

Kanadas on välja kujunenud
maailma suuruselt teine välis-Eesti kogukond,
hinnanguliselt 24 000 inimest.

Tollimaksu kaotamine Eesti kaupade ekspordilt

Eesti kaupade eksport Kanadasse **80 miljonit eurot (2015)**

CETA sõlmimise tulemusel tekib suur **sääst tollimaksudelt**, kuna tollimaksud vähenevad kõigi tariifiridade puhul 99 %, millest 98 % kaotatakse juba lepingu jõustumisel.

Eesti jaoks **kaovad sisuliselt kõik eksporditollimaksud**, eelkõige:

- **Toornafta ja bituminoossed mineraalid**

Eesti eksport Kanadasse **58 miljonit eurot (2015)**

Selle ekspordi puhul on maks kuni 5 %

- **Pärmid**

Eesti eksport Kanadasse **4,5 miljonit eurot (2015)**

Selle ekspordi puhul on Kanada tollimaks kuni 8 %

- **Mööbel**

Eesti eksport Kanadasse **4,2 miljonit eurot (2015)**

Selle ekspordi puhul on Kanada tollimaks kuni 8 %

- **Optikariistad ja meditsiiniseadmed**

Eesti eksport Kanadasse **3,5 miljonit eurot (2015)**

Nende kaupade Kanadasse eksportimisel tasumisele kuuluv maks on kuni 8,5 %

- **Mänguasjad ja spordivarustus**

Eesti eksport Kanadasse **1,6 miljonit eurot (2015)**

Selle ekspordi puhul on Kanada tollimaks kuni 7 %

Eesti ettevõtjate jaoks avaneb Kanada teenuste turg

Eesti teenuste eksport Kanadasse **26 miljonit eurot** (2015)

2015. aastal oli Kanadast Eestisse toimuva impordi maht 10 miljonit eurot.

Peamised teenused, mida Eestist Kanadasse eksporditakse, on:

- hooldus- ja remonditeenused
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia teenused

CETA sõlmimise tulemusel on Eesti ettevõtjatel **parem ja kindlam** ligipääs Kanada teenusteturule.

Näiteks on Kanada kutseteenuste sektoris kõrvaldatud palju

kodakondsusega seotud piiranguid ja elamisloa saamiseks kehtestatud tingimusi seoses

Eesti spetsialistide jaoks Kanadas tegutsemiseks ette nähtud elukohanõuetega.

See puudutab järgmisi kutsealasid:

- juristid
- raamatupidajad
- arhitektid
- insenerid.

CETA sõlmimine tagab ka õiguskindluse ELi teenuste eksportijatele: Kanada on saavutanud ELi ettevõtjate suhtes stabiilse avatuse, näiteks järgmistes valdkondades:

- finantsteenused
- telekommunikatsioon
- posti- ja kulleriteenused.

Eesti ettevõtjatel on paremad võimalused osaleda Kanadas riigihangetes

CETA sõlmimise tulemusel on **Eesti ettevõtjatel paremad võimalused pääseda suurele Kanada riigihangete turule.**

Eesti ettevõtjatel on võimalik esitada pakkumusi Kanada eri tasandi valitsuste (nii föderaal- ja provintssivalitsuse kui ka kohaliku omavalitsuse) välja kuulutatud hankemenetlustes kaupade tarnimise ja teenuste osutamise lepingute sõlmimiseks.

Kanada on ka nõustunud muutma hankeprotsessi läbipaistvamaks, avaldades teated föderaal- ja provintssitasandi riigihangete kohta ühel veebilehel.

CETA-s sätestatud Kanada valitsuse hankemenetlusi käsitlevad kohustused on **kõige ulatuslikumad, mida Kanada on kunagi võtnud.**

Eesti teadustegevuse ja loometöö kaitsmine

CETA tagab, et Eestis kaitstud innovatsioonilahendused, autoriõigused ja kaubamärgid on Kanadas kaitstud samal tasemel nagu Euroopas. Eelkõige viib Kanada **autoriõiguse kaitse kooskõlla rahvusvaheliste normidega.**

See on oluline, kuna sellega kaitstakse ELi loometööstuse (kunstiteosed, väljaanded, muusika ja tarkvara) intellektuaalomandit, sealhulgas selle levitamisel veebipõhiste turustuskanalite kaudu.

Eesti spetsialistidel on lihtsam Kanadas töötada

CETA-s on sätted, mis teevad Eesti spetsialistidel Kanadas töötamise (ja vastupidi) ning nende kvalifikatsiooni tunnustamise lihtsamaks. See on eriti oluline nende ettevõtjate jaoks, kes:

- osutavad niisuguseid teenuseid nagu eksporditud masinate ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia tarkvaraga seotud müüjijärgsed teenused
- valmistavad keerulisi tooteid, mis vajavad selliseid müüjijärgseid teenuseid nagu masinate seadistamine ja hooldus.

Sätted, millega hõlbustatakse inimeste liikumist, võivad olla eriti olulised väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, kuna neil ei pruugi olla võimalik

hoida kohapeal alalist personali teenuste vahetuks osutamiseks.

CETA tagab õiguskindluse ja **parandab oluliselt teenusteosutajate liikumisvõimalusi**, kuna:

- muudab lihtsamaks võtmetöötajate Atlandi-ülese liikumise
- võimaldab ettevõtjatel saata töötajaid masinate, tarkvara ja seadmete müüjijärgsete teenuste osutamiseks
- loob raamistiku kutsekvalifikatsiooni tunnustamiseks reguleeritud tegevusaladel tegutsejatele, nagu arhitektid ja raamatupidajad.

Soodustatakse investeeringute tegemist Eesti ja Kanada vahel

2015. aastal oli Kanada välismaiste otseinvesteeringute maht Eestis **53 miljonit eurot**.

Eestis on ligikaudu **60 äriühingut, milles Kanada ettevõtjatel on vähemalt osaline osalus**, ja 17 neist äriühingust on loodud täielikult Kanada kapitali toel.

Näiteks:

- Alimentation Couche Tard (jaemüük)
- Lallemand / Salutaguse Pärmitehas AS (põllumajanduslikud toiduained)
- CSC Telecom / Top Connect (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia)
- GPE Globalpharma (bioteadused)
- Ehvert Mission Critical (inseneriteenused)
- Fairmont Raffles Hotels International (turism)

Eesti ettevõtjatel on ka teatav investeerimishuvi Kanadas, sellistes valdkondades nagu kinnisvara ning kutsealane, uurimis- ja tehnikaalane tegevus.

Eestil ei ole Kanadaga sõlmitud kahepoolset investeerimislepingut. See muudab CETA investeeringute kaitsmist ja vaidluste lahendamist käsitlevad sätted eriti oluliseks Eesti investorite jaoks Kanadas ja Kanada investorite jaoks Eestis.

Pärast seda, kui CETA on lõplikult jõustunud, tagavad need sätted **Eesti ja Kanada investoritele Kanadas ja Eestis investeeringute tegemisel suurema prognoositavuse, läbipaistvuse ja kaitse**.

Aidatakse Eesti väikeettevõtjatel Kanadasse rohkem eksportida

Eesti väikeettevõtjad on märkimisväärselt ekspordile suunatud ja moodustavad Eesti eksportijatest 60 %. Neil on võimalik CETA sõlmimisest täit kasu saada.

Kaubandustõkete vähendamine, tollimaksude kaotamine, lihtsustatud tolliprotseduurid ja ajakohastatud tehnilised nõuded muudavad eksportimise lihtsamaks ja odavamaks.

See võimaldab väikeettevõtjatel:

- edukalt suurte ettevõtjatega konkureerida
- müüa sama (või veidi erinevat) toodet mõlemal turul
- osaleda rohkem tarneahelates ja e-kaubanduses.

Konkreetsed sätted suurendavad väikeettevõtjate jaoks CETA-st saadavat kasu, näiteks võimaldavad need:

- võtta väikeettevõtjatel rohkem arvesse oma e-kaubanduse alaseid vajadusi
- paremat ligipääsu riigihangete alasele teabele
- kasutada läbipaistva investeerimiskohtu süsteemi.

Läbipaistva investeerimiskohtu süsteemi käsitlevad CETA sätted võimaldavad väikeettevõtjatele asja algatamisel kiiremaid menetlusi ja väiksemaid kulusid.